

၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်အတွင်း ပါတီနိဒါန်းရမီ အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲကြီးကို ကျင်းပတော့မည်ဖြစ်ရာ အဆိုပါရွေးကောက်ပွဲကြီးနှင့် ပတ်သက်၍ ရွေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာ အကြောင်းအရာများကို ပြည်သူများ သိရှိလေ့လာနိုင်ရန် ဖော်ပြပေးသွားပါမည်။ ဆောင်းပါးတွင်ပါရှိသည့် အကြောင်းအရာများသည် စာရေးသူ၏ အဘော်သာဖြစ်ပါသည်။

(စာတည်းအဖွဲ့)

၂၀၂၀ ပြည့်နှစ် အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲနှင့်အတူ (၂၉) ရွေးကောက်ပွဲကိုယ်စားလှယ်များ၏အခန်းကဏ္ဍ

မောင်စာက

၂၀၂၀ ပြည့်နှစ် အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲကို နိုဝင်ဘာလ ၈ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပပါမည်။ သက်ဆိုင်ရာလွှတ်တော်အသီးသီး၏ မဲဆန္ဒနယ်များတွင် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်လောင်းများ အမည်စာရင်းတင်သွင်းကြပါတော့မည်။ ဤတွင် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်လောင်းများ၏ ရွေးကောက်ပွဲကိုယ်စားလှယ်များသည်လည်း ပါဝင်လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်မှုများ ပြုလုပ်ကြရတော့မည်။ ရွေးကောက်ပွဲကိုယ်စားလှယ်များ၏အခန်းကဏ္ဍ မည်သို့ရှိသနည်း။ လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာဥပဒေများနှင့် နည်းဥပဒေများမှ ကောက်နုတ်၍ အနှစ်ချုပ်ဖော်ပြရအောင်

ရွေးကောက်ပွဲကိုယ်စားလှယ်ဟူသည်
ရွေးကောက်ပွဲ ကိုယ်စားလှယ်ဆိုသည်မှာ လွှတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲတစ်ရပ်တွင် ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်မည့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်လောင်းတစ်ဦးက ၎င်းဆောင်ရွက်ရမည့်လုပ်ငန်းစဉ်များကို၎င်း၏ကိုယ်စား ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဥပဒေနှင့်အညီ ခန့်အပ်တာဝန်ပေးခြင်းခံရသူကို ဆိုသည်။

အရည်အချင်းသတ်မှတ်ချက်
ရွေးကောက်ပွဲကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦးသည် ၎င်းအား ခန့်အပ်တာဝန်ပေးမည့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်လောင်းတစ်ဦးအတွက် ဥပဒေအရ သတ်မှတ်ထားသော အရည်အချင်းများနှင့် ပြည့်စုံသူဖြစ်ရမည်။

ခန့်အပ်ခြင်းနည်းလမ်း
လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်လောင်းတစ်ဦးသည် မိမိကိုယ်ကိုဖြစ်စေ၊ အခြားသူတစ်ဦးက ခန့်အပ်ခြင်းခံရ၍ ရွေးကောက်ပွဲကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ခန့်အပ်ခြင်းခံရသည်။ မိမိကိုယ်တိုင် မိမိ၏ ရွေးကောက်ပွဲကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်လျှင် ထိုဆိုဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ကြောင်း အမည်စာရင်းတင်သွင်းရာ ပုံစံ (၆) ၏ စာပိုဒ် ၁(င)တွင်ဖော်ပြရမည်။ ပြီးလျှင် ရွေးကောက်ပွဲကိုယ်စားလှယ်ခန့်စာပုံစံ (၇)တွင် ပြည့်သွင်း၍ သက်ဆိုင်ရာ ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်အဖွဲ့ခွဲသို့ တင်ပြရမည်။ အခြားသူတစ်ဦးအား မိမိ၏ ရွေးကောက်ပွဲကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ခန့်အပ်ခြင်းခံရပါက ရွေးကောက်ပွဲကိုယ်စားလှယ်ခန့်စာပုံစံ (၇-က)တွင် ပြည့်သွင်းတင်ပြရမည်။ ယင်းခန့်စာပုံစံ ခန့်အပ်ခြင်းခံရသူက သဘောတူကြောင်း လက်မှတ်ရေးထိုးရမည်။

ရွေးကောက်ပွဲနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် တာဝန်
ရွေးကောက်ပွဲကိုယ်စားလှယ်သည် ငွေစာရင်းစာအုပ်များကို စုစစ်တကျထားရှိပြီး အောက်ပါတို့ကို စနစ်ကျစွာရေးသွင်းရမည်-

- (က) ဥပဒေတွင် ပြဌာန်းထားသည့်အတိုင်း ငွေကျပ်သိန်း ၁၀၀ မကျော်သည့် ရွေးကောက်ပွဲအတွက် ကန့်ကွက်ရမည်။
- (ခ) လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်လောင်း၏ ရွေးကောက်ပွဲကုန်ကျစရိတ်အတွက် မိမိကိုယ်တိုင်ငွေ ပြည့်တွင်းရှိ နိုင်ငံသားတစ်ဦးချင်းစီကဖြစ်စေ၊ ကုမ္ပဏီ၊ ကုမ္ပဏီအဖွဲ့များကဖြစ်စေ၊ တရားဝင်ရရှိထားသော ငွေကြေးများထဲမှ ထည့်ဝင်လှူဒါန်းသော ငွေ သို့မဟုတ် သက်ဆိုင်ရာ ပါတီအဖွဲ့အစည်းက ထောက်ပံ့ထည့်ဝင်ငွေဖြင့် ကျခံပြီးသည့် ကုန်ကျစရိတ်များ။
- (ဂ) လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်လောင်းက ပေးရန်ရှိသည့် အကြေးများ။

ရွေးကောက်ပွဲပြီးလျှင် ရွေးကောက်ပွဲကုန်ကျစရိတ်စာရင်းကို ပုံစံ (၂၀)ဖြင့် ရေးသွင်း၍ မိတ္တူတစ်စုံကူးယူပြီး မူရင်းနှင့်အတူ ရွေးကောက်ပွဲရလဒ်ကို မြေညာသည့်နေ့မှစ၍ ရက်စက်ပိုင်း (၃၀)အတွင်း သက်ဆိုင်ရာရွေးကောက်ပွဲ ကော်မရှင်အဖွဲ့ခွဲသို့ တင်သွင်းရမည်။

အမည်စာရင်းတင်သွင်းနိုင်ခွင့်ရှိခြင်း
ရွေးကောက်ပွဲကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦးသည် မိမိ၏ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်လောင်းအတွက် အမည်စာရင်း တင်သွင်းရာတွင် သက်ဆိုင်ရာ ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်အဖွဲ့ခွဲသို့ တင်သွင်းနိုင်ခွင့်ရှိသည်။ အမည်စာရင်းတင်သွင်း

ရာများကို စိစစ်ရန် သတ်မှတ်ထားသည့် နေ့ရက်၊ အချိန်နှင့် နေရာသို့ လာရောက်ခွင့်ရှိသည်။ မိမိ၏ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်လောင်းက အမည်စာရင်း တင်သွင်းရာတွင် ယင်း၏ ဆန္ဒအလျောက် ရုပ်သိမ်းလိုလျှင် သတ်မှတ်ထားသည့် ကာလအတွင်း ရုပ်သိမ်းလျှင်ပင် (၉)နှစ်စတင်ကို သက်ဆိုင်ရာ ကော်မရှင်အဖွဲ့ခွဲသို့ တင်ပြခွင့်ရှိသည်။

ရွေးကောက်ပွဲကိုယ်စားလှယ်က အာမခံငွေ ထုတ်ယူခွင့်ရှိခြင်း
မိမိ၏ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်လောင်းသည်

“ရွေးကောက်ပွဲကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦးသည် ၎င်း၏ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်လောင်း အနိုင်ရရှိရေးအတွက် ကိုယ်စားလှယ်လောင်းအမည် စာရင်းတင်သွင်းခြင်းလုပ်ငန်းမှ စတင်ပြီး အမည်စာရင်းတင်သွင်းလွှာများကို စိစစ်ခြင်း၊ မဲဆွယ် စည်းရုံးခြင်း၊ မိမိ၏ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်လောင်း အနိုင်ရရှိကန့်ကွက်ခံရပါက ခုခံပြေရှင်းခြင်းနှင့် မိမိ၏ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်လောင်း ရွေးကောက်တင်မြှောက်မခံရသည့်အခါ ကန့်ကွက်ရန်ရှိပါက ကန့်ကွက်လွှာတင်သွင်းခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်များတွင် ဦးဆောင်ခွင့်ရှိပါက ပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြရ”

ရွေးကောက်ပွဲကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦး၏ ဆောင်ရွက်ရမည့်အချက်များ

- (က) ရွေးကောက်ပွဲကိုယ်စားလှယ်အတွက် စိစစ်ရေးကတ်ပြားကို သက်ဆိုင်ရာ ကော်မရှင်အဖွဲ့ခွဲမှ ထုတ်ယူရန်။
- (ခ) ဆန္ဒမဲလက်မှတ်ကို တောင်းဆိုသည့် သူတစ်ပါးအယောင်ဆောင်သော ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်သူဖြစ်ကြောင်း ကန့်ကွက်လိုလျှင် ကန့်ကွက်မဲစာရင်းပုံစံ (၁၄)တွင် လက်မှတ်ရေးထိုး၍ မဲရုံးမှူးထံ တင်ပြကန့်ကွက်ရန်။
- (ဂ) မြို့နယ်ကော်မရှင်အဖွဲ့ခွဲက ကိုယ်စားလှယ်လောင်းအသီးသီးရရှိသည့် ဆန္ဒမဲအရေအတွက်ကို ပြုစုထားသည့် ပုံစံ (၁၉)တွင် လက်မှတ်ရေးထိုးရန်။
- (ဃ) အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်လောင်းများ (မဲဆန္ဒနယ်တစ်နယ်တွင် ခရိုင် တစ်ခုသာ ပါဝင်ပါက) ရရှိသည့်ဆန္ဒမဲစာရင်း ပုံစံ (၁၉-က)နှင့် [ခရိုင်တစ်ခုထက်ပို ပါဝင်ပါက] ပုံစံ (၁၉-ခ)တွင် လက်မှတ်ရေးထိုးရန်။
- (င) တိုင်းရင်းသားလူမျိုး လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်လောင်းအသီးသီးရရှိသည့် ဆန္ဒမဲအရေအတွက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လွှတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်အဖွဲ့ခွဲက ပြုစုထားသည့် ပုံစံ (၁၉-ခ)တွင် လက်မှတ်ရေးထိုးရန်။

သတ်ပြရမည့်အချက်များ
ရွေးကောက်ပွဲကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦးသည် လွှတ်တော်

ရွေးကောက်ပွဲဥပဒေများ၏ အခန်း (၁၃)တွင် ပြဌာန်းထားသည့် ရွေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာ ပြစ်မှုတစ်ရပ်ရပ်ကို ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်ခြင်း မပြုရပါ။ အခန်း (၁၄) တွင် ပြဌာန်းထားသည့် တရားမပြုကျင့်မှုတစ်ခုခုကို ပြုလုပ်ခြင်းမပြုရပါ။ ရွေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာ ဥပဒေများ၊ နည်းဥပဒေများနှင့် အစီရင်ခံစာကြီးချုပ်များကို ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်ခြင်း မပြုရပါ။

- (က) ရွေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာ မိမိ၏ဆောင်ရွက်ချက်မှန်သမျှသည် မိမိ၏ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်လောင်းအပေါ် တိုက်ရိုက်အကျိုး သက်ရောက်မှုရှိစေမည်။
- (ခ) ရွေးကောက်ပွဲကုန်ကျစရိတ်တင်သွင်းရန် ပျက်ကွက်သဖြင့် အရည်အချင်း ပျက်ယွင်း သူဟု မြေညာခြင်းခံရလျှင် ယင်းသို့ မြေညာသည့်နေ့မှစ၍ လက်ရှိ လွှတ်တော် သက်တမ်းအတွက် ကျင်းပမည့် ရွေးကောက်ပွဲများတွင် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်လောင်းအဖြစ် ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်ခွင့်မရရှိပါ။

ကိုယ်စားလှယ်ကောင်းမှ အောင်နိုင်မည်

အနှစ်ချုပ်ဆိုရသော် ရွေးကောက်ပွဲကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦးသည် ၎င်း၏ လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်လောင်း အနိုင်ရရှိရေးအတွက် ကိုယ်စားလှယ်လောင်းအမည်စာရင်းတင်သွင်းခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်စတင်ပြီး အမည်စာရင်းတင်သွင်းလွှာများကို စိစစ်ခြင်း၊ မဲဆွယ်စည်းရုံးခြင်း၊ မိမိ၏ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်လောင်း အနိုင်ရရှိကန့်ကွက်ခံရပါက ခုခံပြေရှင်းခြင်းနှင့် မိမိ၏ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်လောင်း ရွေးကောက်တင်မြှောက်မခံရသည့်အခါ ကန့်ကွက်ရန်ရှိပါက ကန့်ကွက်လွှာတင်သွင်းခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်များတွင် ဦးဆောင်ခွင့်ရှိပါက ပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြရသည်။ မဲစာရင်းကပ်ထားကြောင့်ဖြစ်ပြီး ကြိုတင်မဲပေးခြင်း၊ မဲရုံတွင်မဲပေးခြင်း၊ ဆန္ဒမဲလက်မှတ် ရေတွက်ခြင်း၊ ပုံစံများတွင်ရေးသွင်းခြင်း စသည့်လုပ်ငန်းစဉ်များတွင် ကြည့်ရှုကြရသည်။ လိုအပ်သည့်များကို ထောက်ပြခြင်း၊ ကန့်ကွက်ခြင်းများ ပြုကြရသည်။ လုပ်ငန်းတာဝန်များပြောဆိုရေးကြီးသောတာဝန်များကို ယူကြရသည်။

ရွေးကောက်ပွဲကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦး၏ ပြုမူဆောင်ရွက်ချက်များသည် ၎င်း၏ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်လောင်းက ဆောင်ရွက်ပြုမူချက်များဖြစ်သကဲ့သို့ မှတ်ယူရမည် ဖြစ်သည်။ သို့ပါ၍ မိမိဆောင်ရွက်မည့် ကိစ္စမှန်သမျှ ဆောင်ရွက်ပြီးကိစ္စမှန်သမျှ သို့မဟုတ် ဆက်လက်ဆောင်ရွက်မည့်ကိစ္စမှန်သမျှကို မိမိ၏ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်လောင်းထံ အစဉ်သဖြင့် အသိပေးတင်ပြနေဖို့လိုပါမည်။ ရွေးကောက်ပွဲကိုယ်စားလှယ်များသည် ရွေးကောက်ပွဲတွင် စွမ်းဆောင်နိုင်သမျှ လုံလောက်လျက် တရားသဖြင့် သန့်ရှင်းသောနည်းလမ်းများဖြင့် ဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေများနှင့်အညီ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြမှာသာလျှင် မိမိတို့၏ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်လောင်းများ ရွေးကောက်ပွဲအောင်နိုင်ခြင်းအားဖြင့် စွာအထောက်အကူပြုနိုင်ကြမည် ဖြစ်ကြောင်းပါ။

- ရွေးကောက်ပွဲကိုယ်စားလှယ်များသည်-
  - မိမိတို့၏ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်လောင်းများအတွက် အင်အားတစ်ရပ် ဖြစ်ပါစေ။
  - ဆိုင်ရာလွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲများတွင် ဥပဒေနှင့်အညီ တရားသဖြင့် ပါဝင် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်ကြပါစေ။
  - မိမိတို့၏လုပ်ငန်းတာဝန်များကို ချောမောအောင်မြင်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ကြပါစေ။